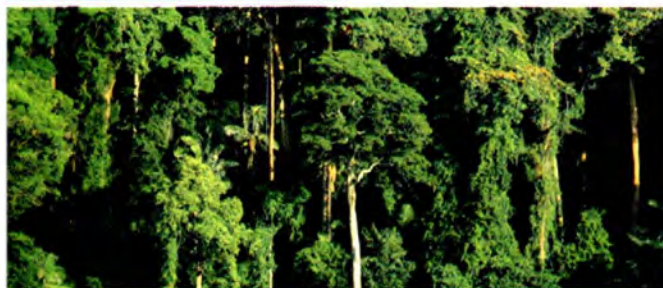
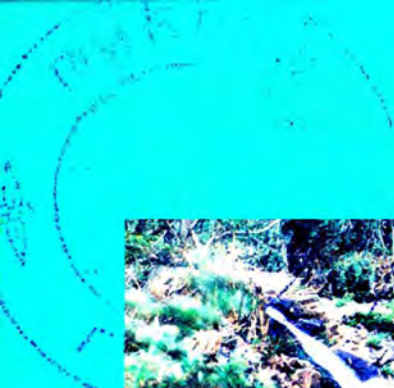


ทำความรู้จักกับ.....

# พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม





## พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมคืออะไร

พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เป็นพื้นที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดย **มาตรา 43** กำหนดให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจออก**กฎกระทรวง** กำหนดให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม



พื้นที่ที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

พื้นที่ที่มีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป

พื้นที่ที่มีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ได้โดยง่าย

พื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์





## มาตรการคุ้มครองของสิ่งแวดลอม

มาตรการคุ้มครองของสิ่งแวดลอม ประกอบด้วย มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

1. กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อรักษา สภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือน ต่อระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ หรือคุณค่า ของสิ่งแวดลอมศิลปกรรม
2. ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใดๆ ที่อาจเป็น อันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทาง

เปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของพื้นที่ นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติ หรือเกิดผลกระทบต่อคุณค่าของ สิ่งแวดลอมศิลปกรรม

3. กำหนดประเภทและขนาด ของโครงการหรือกิจการของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือ เอกชนที่จะทำการก่อสร้าง หรือดำเนินการในพื้นที่นั้น ให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดลอม

4. กำหนดวิธีการจัดการโดยเฉพาะ สำหรับพื้นที่นั้น รวมทั้งการ กำหนดขอบเขต หน้าที่ และ ความรับผิดชอบของส่วน ราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อ ประโยชน์ในการร่วมมือ และประสานงานให้เกิด ประสิทธิภาพในการปฏิบัติ



งาน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น

5. กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่นๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้น

## การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

**มาตรา 37** แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตาม**มาตรา 43** มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้แจ้งให้จังหวัดนั้น จัดทำแผนปฏิบัติการฯ แต่ถ้ามีเหตุอันควรคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจขยายเวลาออกไปได้ความเหมาะสม

## มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

**มาตรา 33** กำหนดให้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมให้สูงกว่ามาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่กำหนดสำหรับพื้นที่โดยทั่วไป



พระราชบัญญัติ  
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ  
พ.ศ. ๒๕๑๕

## บทกำหนดโทษสำหรับ พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ได้แก่

**มาตรา 99** ผู้ใดบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเข้าไปกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา 43 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา 100** ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 44 หรือตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา 45 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

# สมบัติของสมุทรสาธา

## การมีส่วนร่วมของประชาชน

โดยเหตุที่การกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม จะมีผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้กำหนดสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมทั้งกับรัฐและชุมชนในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น ในการดำเนินการ กำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม บุคคล และชุมชน จึงควรศึกษาตรวจสอบและพิจารณาให้ข้อคิดเห็นอย่างจริงจัง และเมื่อมีผลบังคับใช้แล้วก็พึงเฝ้าระวัง ดูแล ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่เห็นชอบร่วมกันกำหนดขึ้นการใช้กลไกด้านพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจึงจะบังคับเกิดประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่นและชุมชนอย่างแท้จริง

## พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

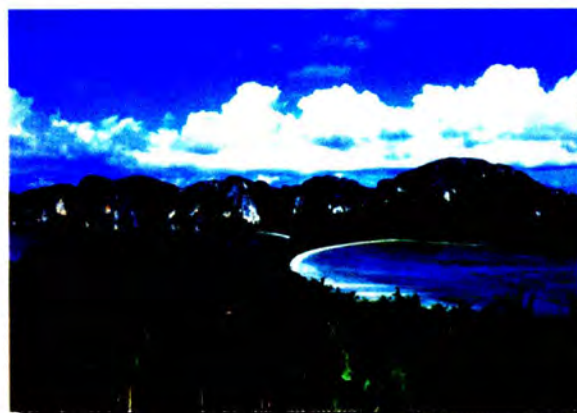
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา ได้มีการออกกฎหมายฯ และประกาศกระทรวงฯ กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 43 44 และ 45 แล้ว 5 พื้นที่ คือ



1. เมืองพัทยา เกาะสาก เกาะล้าน เกาะครก และน่านน้ำชายฝั่ง



2. จังหวัดภูเก็ต และเกาะอื่นๆ รวมทั้งน่านน้ำโดยรอบ



3. จังหวัดกระบี่ เฉพาะหมู่เกาะพีพี และน่านน้ำโดยรอบ รวมทั้งพื้นที่บางส่วนของอำเภอเมือง



#### 4. ป่าดุนลำพัน จังหวัดมหาสารคาม



#### 5. บริเวณชายฝั่งและชายหาด ตั้งแต่ อำเภอบ้านแหลม จังหวัด เพชรบุรี จนถึงสุดเขต อำเภอ ปรานบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โดยในท้ายกฎกระทรวงฯ และ ประกาศกระทรวงฯ ได้กำหนดให้ ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุม อาคารหรือการประกอบกิจการใดๆ ในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมปฏิบัติ การให้เป็นไปตามมาตรการคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้

### พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมระหว่างดำเนินการ

นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ 4 พื้นที่ ดังนี้

1. บริเวณสวนกลางมหานครอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. บริเวณต้นน้ำของแหล่งน้ำ สำหรับการพัฒนาภาคตะวันออก (อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล-ดอกกราย-คลองใหญ่)
3. บริเวณหมู่เกาะลันตา ศรีบอया แหลมสัก เขตเทศบาลเมืองกระบี่ คลองกระบี่ใหญ่ และคลองท่าแดง จังหวัดกระบี่
4. บริเวณจังหวัดพังงา

## คณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

จากการที่กฎหมายกำหนดให้การออกกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวง กำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ต้องได้รับความเห็นชอบ หรืออนุมัติจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ดังนั้น คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อพิจารณา กลั่นกรอง และกำกับดูแลการจัดการ สิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบ ดังนี้

### องค์

1.			กรรมการ
2.			กรรมการ
3.			กรรมการ
4.		ล 02118	กรรมการ
5.			กรรมการ
6.	ทส	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ	กรรมการ
7.	10	สิ่งแวดล้อม. สำนักงานนโยบาย	กรรมการ
8.	3.5	และแผนทรัพยากรธรรมชาติและ	กรรมการ
9.	354.3	สิ่งแวดล้อม.	กรรมการ
10.	2546	, ทำความรู้จักกับ.... พื้นที่คุ้มครอง	กรรมการ
11.		สิ่งแวดล้อม.	กรรมการ
12.			กรรมการ
13.			กรรมการ
14.			กรรมการ
15.			กรรมการ
16.			กรรมการ
17.			กรรมการ
18.			กรรมการ
19.			กรรมการ
20.			กรรมการ
21.			กรรมการ
22.			กรรมการ
23.			กรรมการ
24.			กรรมการ
25.			กรรมการ

24. ประธานหอการค้าจังหวัด หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
25. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย	อนุกรรมการ
26. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย	อนุกรรมการ
27. ผู้อำนวยการกองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ	อนุกรรมการและเลขานุการ
28. เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
29. เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

### อำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

1. พิจารณาก่อนการรองความเหมาะสมของพื้นที่ที่สมควรกำหนดเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 43 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
2. พิจารณาก่อนการรองความเหมาะสมของมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่จะกำหนดไว้ในกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวง ที่ออกตามความในมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
3. กำกับ ติดตาม การดำเนินการเพื่อการจัดการและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
4. เสนอแนะแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่ใช้บังคับในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
5. ให้อำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจหรือคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการตามความเหมาะสม
6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย



## จัดพิมพ์เผยแพร่โดย

คณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการ  
ด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม  
และกองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ  
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม  
60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 พญาไท กรุงเทพฯ 10400  
โทรศัพท์ / โทรสาร 0-2298-6050

ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ [www.onep.go.th](http://www.onep.go.th)